

Koncepce rozvoje 2013 – 2015

Katedra filmových studií FF UK má v současné době v zaměstnaneckém poměru celkem šest pedagogů – pět na plný úvazek a jednoho na 0,2 úvazku. KFS má zhruba sto studentů, každoročně bude přijímat 17 – 20 studentů do bakalářského studia a 5 – 10 do navazujícího magisterského studia. V případě postgraduálního studia to zcela závisí na akademické perspektivnosti uchazečů a zároveň vytíženosti školitelů, takže uvádět závazně nějaký počet ztrácí smysl. (Letos jsme přijali celkem pět doktorandů, jednoho z nich do placeného studia v anglickém jazyce.)

Oblast personálního rozvoje

Perspektivy v personálním zabezpečení výuky a vědeckého výzkumu KFS jsou velmi uspokojivé – tři pedagogové KFS mají titul doc., přinejmenším další dva na něj aspirují, jeden pedagog požádá v tomto období o zahájení profesorského řízení. Jmenovitě vypadá – vzato abecedně – situace následovně:

Mgr. et MgA. Tereza Czesany Dvořáková, Ph. D.

– vedení disertačních, diplomových a bakalářských prací; nově zastává významnou vedoucí pozici v Národním filmovém archivu a její další akademický růst bude závislý na vytíženosti vyplývající z její funkce, nicméně personální vazba KFS na Národní filmový archiv je zejména z pedagogických důvodů velmi důležitá a produktivní;

PhDr. David Čeněk

– příprava disertační práce, přičemž je v jednání, že by vznikla *en cotutelle* (FF UK a Paris III)

PhDr. Petra Hanáková, Ph. D.

– vedení disertačních, diplomových a bakalářských prací; příprava habilitační práce

doc. PhDr. Ivan Klimeš

– vedení disertačních, diplomových a bakalářských prací; předseda oborové rady; příprava k profesorskému řízení

doc. PhDr. Stanislava Přádná

– garant oboru filmová studia; vedení disertačních, diplomových a bakalářských prací

PhDr. Kateřina Svatoňová, Ph. D.

– vedení disertačních, diplomových a bakalářských prací; příprava habilitační práce

Rozvoj pedagogické činnosti

V uplynulých dvou obdobích přešla katedra na princip strukturovaného studia, přičemž pětileté magisterské studium ještě dobíhá. Zavedli jsme páteční kurzy přehledové povahy (dějiny české a světové kinematografie s projekcemi a dějiny filmových teorií spojené se seminářem čtení historických teoretických textů), které organizujeme ve spolupráci s FAMU s využitím jejich prostor a jejich transportu filmových kopií. Tato praxe trvá již devět let a průběžně ji podle potřeby mírně modifikujeme. Tento model považujeme pro KFS potažmo FF UK za výhodný nejen z důvodů personálních a prostorových, ale také z důvodů navazování vztahů studentů KFS se studentskou sférou budoucí filmařské praxe. Směřování KFS je jednoznačně akademické, o zavádění nějakých praktických filmařských cvičení zatím vůbec neuvažujeme. Plán strukturovaného studia počítá také s jinými typy kurzů, nežli jsou semestrální přednášky a semináře, takže organizujeme různé kratší tematické moduly za účasti zahraničních odborníků, studentské workshopy apod. Další typ méně standardní výuky jsou semestrální přednášky k určitému tématu, na kterých se vystřídá více pedagogů

podle jejich specializace. Tak proběhl kupříkladu přednáškový kurz Kultura a film v českých zemích 1933 – 1945, mezinárodní kurz Visegrad Cinema: Points of Contact podpořený visegradským fondem, Expresionismus v mezioborovém kontextu I, II či Audiovizuální alternativy I, II s podporou FRVŠ. Máme rozhodně v úmyslu v těchto typech kurzů pokračovat, jakkoliv kladou vyšší nároky na organizaci. Pokud se týče nových tematických trendů, jako velice perspektivní a také naléhavá se jeví televizní studia, což je směr, který budeme se studenty na půdě bakalářských a magisterských prací rozvíjet.

Katedra se bude i nadále pravidelně podílet na CŽV – Univerzita III. věku a budeme nadále organizovat vlastní placené kurzy CŽV, které jsme čerstvě rozšířili o kurz modelového přijímacího řízení.

Plnou podporu katedry budou mít studentské badatelské projekty, ať už individuální, či týmové, z nichž zvláště perspektivní se jeví Sci-feast, projekt výzkumu české filmové sci-fi ve středoevropských kontextech prezentovaný studenty KFS na mezinárodní konferenci České společnosti pro filmová studia (CEFS) v listopadu 2012 v Brně či nově zrodilý se projekt muzea českého filmu, na který již reaguje plán výuky v akademickém roce 2013/2014 i plánovaná témata dvou diplomových prací.

V současné době má KFS bilaterální smlouvy o výměně studentů v rámci programu Erasmus s 9 univerzitami. Rozšiřování této nabídky se v nejbližších letech bude dít jen ve skutečně vybraných případech, protože v tuto chvíli je k řešení vůbec zájem studentů vycestovat. KFS bude nadále posilovat propagaci studijních pobytů na zahraničních univerzitách a promýšlet možné formy motivace.

Pokud se týče postgraduálního studia, má každý z doktorandů povinnost prezentovat před pedagogy a studenty (případně dalšími interesenty) svůj projekt disertační práce, publikovat jej v časopisu Illuminace a v ročních intervalech seznamovat ostatní s novými výsledky svého výzkumu. S kolegy z Ústavu filmu a audiovizuální kultury FF MU se podílíme na každoročním dvoudenním panelu, kde se scházejí doktorandi z Prahy, Brna, Olomouce a Bratislavy a prezentují své disertační projekty či nějakou vybranou pasáž. Každý řečník je pak vystaven poměrně náročné debatě, jejíž osou jsou zejména metodologické aspekty věci, ale někdy se ukazuje, že už vůbec artikulovat samotné téma práce je pro některé doktorandy svízelný úkol. Je naší společnou ctižádostí tradici těchto setkání nadále rozvíjet. Studenti sami vše organizují a také doktorandskou konferenci moderují. Zároveň se rozběhly pravidelné semináře pro doktorandy, které mají metodologický charakter, a považujeme je za perspektivní. Mezi další požadavky kladené na doktorandy patří vystupování na domácích i zahraničních konferencích, publikování studií v recenzovaných časopisech a výuka v českém i anglickém jazyce.

Rozvoj vědecké činnosti

Vzhledem ke stávajícímu personálnímu obsazení se na KFS stále zřetelněji rýsují dvě hlavní badatelská směřování katedry – historie kinematografie v českých zemích s akcentem na její mezinárodní kontexty, zejména „visegradské“, resp. středoevropské, a vizuální studia, která slibují nový typ komunikace mezi filmovými studii a kunsthistorií, ale i dalšími obory. Systematickým posilováním těchto dvou hlavních směrů výzkumných aktivit KFS v příštím období získávají pražská filmová studia v rámci domácí oborové scény vlastní vědeckou identitu, výzkumnou specializaci, jež bude katedře v domácím, ale i mezinárodním prostoru garantovat nezastupitelnou pozici. Oba tyto výzkumné směry budou i nadále rezonovat ve výuce, přinejmenším v podobě semestrálních kurzů typu core course zajišťovaných týmem odborníků a završených eventuálně jejich společnou sborníkovou publikací, ale také v tématech diplomových a disertačních prací. KFS se také významně podílí na vnitřním výzkumném záměru „Kultura a totalita“, dva členové katedry jsou v radě příslušného Prvoku.

Výhled dalších oblastí rozvoje základní součásti

Členové KFS založili ve spolupráci s kolegy z Brna a Olomouce Českou společnost pro filmová studia (CEFS), která byla v roce 2012 přijata do Rady vědeckých společností při AV ČR. Její publikační platformou je časopis Illuminace vydávaný Národním filmovým

archivem Tři členové katedry jsou v pětičlenné radě CEFS. KFS a CEFS se v roce 2013 podílely na organizaci výroční konference evropské asociace Network of European Cinema and Media Studies (NECS), která za účasti několika set zahraničních hostů proběhla s velkým úspěchem v druhé půli června v prostorách hlavní budovy FF UK.

Všichni členové KFS průběžně publikují v renomovaných oborových či interdisciplinárních časopisech (*Illuminace*, *Film a doba*, *Dějiny a současnost* etc., ze zahraničních např. *Cinema & Cie*, *Studies in Eastern European Cinema*, *Early Popular Visual Culture*, *Kino-ikon*, etc.), důraz na publikační aktivitu bude patřit k prioritám i v dalším období. Čtyři členové katedry jsou v redakční radě jediného českého recenzovaného filmového časopisu *Illuminace*, jednotlivě jsou pak zastoupeni v redakčních radách periodik *Studies in Eastern European Cinema* a *Dějiny a současnost*. KFS navázala úzkou spolupráci s filmovým nakladatelstvím Casablanca – Václav Žák, které při vydávání jednotlivých titulů kooperuje s Národním filmovým archivem i s Nakladatelstvím AMU. Členové katedry zde koncipují samostatnou filmovou řadu Akta F, ale podílejí se i na dalších titulech. Členové KFS se podílejí a v dalším období se i nadále budou podílet na činnosti několika klíčových orgánů rozhodujících o podpoře vědy a kultury obecně, jako jsou Grantová agentura ČR, grantová komise MHMP, Státní fond na podporu a rozvoj české kinematografie či akreditační komise MŠMT.

V Praze 16. 6. 2013 (aktualizováno 25. 9. 2013)

doc. PhDr. Ivan Klimeš
vedoucí Katedry filmových studií FF UK